

Rūdolf Šteiner

lekcijas

JĀŅA EVAŅĢĒLIJA BŪTĪBA UN KRISTIETĪBAS NĀKOTNE

KONSPEKTS

Šis ir līdz šim npublicētas lekcijas konspekts, kuru R. Šteiners sniedza Stokholmā 1910. gada 15. janvārī. Tā bija vienpadsmitā un pēdējā lekcija ciklā par Jāņa evaņģēliju.

Jāņa evaņģēlijs nav tikai vēsturisks Palestīnas notikumu attēlojums, bet arī **septiņu kristīgās iesvētīšanas stadiju apraksts**. Tās pārdzīvojušam cilvēkam nav vajadzīgi nekādi ārēji pierādījumi, viņš tos zina no Akaša-hronikas. Tas ir ceļš no vēsturiskā pie mistiskā Kristus. Ar šo pirmdokumentu palīdzību vairs nav grūti atrisināt šķietamās pretrunas evaņģēlijos. Vīri, kas tos sarakstīja, Palestīnas notikumus attēloja atbilstoši savām zināšanām, kuras bija iegūtas iesvētīšanas pārdzīvojumā. Tādēļ, vadoties pēc iekšējiem pārdzīvojumiem, par svarīgāko evaņģēliju var uzskatīt to, kuru uzrakstīja paša Kristus iesvētītais. Pārējie evaņģēlisti tika iesvētīti dažādos mistēriju tempļos. Kad viņi redzēja fiziskajā pasaulē — Golgātā — reāli norisināties to pašu lielo iesvētīšanas drāmu, kas līdz tam neskaitāmas reizes tika piedzīvota iesvētīšanas tempļos, tie zināja, ka lielais cilvēces iniciators ir atnācis, un tagad viņi varēja aprakstīt iniciācijas drāmu, attiecinot to uz Kristu Jēzu. Un atkarībā no tā, kuriem notikumiem Kristus dzīvē katrs no viņiem pievērsa lielāku uzmanību, tie redzēja un saprata atšķirīgas tās puses.

Iesvētīšanas ceremonijas dažādos tempļos atšķīrās, tādēļ evaņģēlisti vienus un tos pašus notikumus aprakstīja atšķirīgā veidā un citiem vārdiem. Tāpēc arī **pēdējie Jēzus vārdi** pie krusta katram skan citādi. Matejam un Markam tie ir: „*Eli Eli lama sabaktani* – mans Dievs, mans Dievs, kādēļ tu mani esi atstājis?” un: „*Elohai, Elohai lama sabaktani* – mani dievi, kādēļ jūs esat mani atstājuši?” Šie Mateja un Marka vārdi nav īstas iniciācijas vārdi. Pēc tam, kad iesvētāmais ēģiptiešu vai pitagoriešu mistērijās tika hierofanta noguldīts zārkā vai izstiepts uz krusta, viņš 3 ½ dienas dzīvoja garīgajā pasaulē. Pēc atmodināšanas viss pārdzīvotais skaidri saglabājās viņa apziņā. Visi šie pārdzīvojumi kā varenas, dzīvas ainas uzausa viņā – tas viņam bija dziļi saviļņojošs mirklis. Un šajā mirklī viņš neviļus izrunāja tādus vārdus kā, piemēram: „Mans Dievs, mans Dievs, kā tu mani esi pacilājis!”

Ziemeļu mistērijās, kurās iesvētāmais zināmā mērā izdzēsa savas dvēseles dzīvi un izkusa kosmosā, no viņa lūpām atskanēja vārdi: „Mans Dievs, kādēļ tu esi mani atstājis?” Tas, ko viņš pārdzīvoja garīgajā pasaulē, sniedza atbildi uz šo jautājumu. Tādēļ šie vārdi nav sāpju izpausme – tie ir iniciācijas ceremonijas atkārtojums un varenu iespaidu pārdzīvojums, kurus iesvētāmais saņēma garīgajā pasaulē.

Tātad, tas, ka evaņģēlisti Jēzus vārdus pie krusta atstāsta atšķirīgi, liecina par viņu dažādajām iesvētīšanām. Golgātas notikumā viņi saskatīja iniciācijas drāmas aktu, un

katrs savu uzmanību pievērša tiem vārdiem un izpausmēm, kas saskanēja ar to, ko viņš šādos gadījumos bija radis redzēt un dzirdēt. Tādēļ Marks, kas bija iesvētīts ziemeļu mistērijās, sadzirdēja vārdus „Mans Dievs, mans Dievs, kādēļ tu esi mani atstājis?” Savukārt Lūkam, kā terapeitam, kas jutās tikai kā kosmosa dziedinošo spēku darbarīks un bija īpaši spēcīgi pārvarējis sevi, protams, bija sadzirdami citi vārdi. Tempļos, kuros tika izglītoti terapeiti, paša iesvētāmā iekšējai pasaulei bija jāapklust, lai caur viņu varētu darboties kosmosa dziedinošie spēki, un viņa darba panākumi bija atkarīgi tieši no šīs spējas pilnībā aizmirst pašam sevi un būt tikai augstāko varu darbarīkam. Tādēļ Lūka pie krusta dzirdēja vārdus: „Tēvs, tavās rokās es nododu savu garu,” t.i., Tēvs, tavās rokas es ielieku visu, kas ir mans paša gars – tie bija iniciēta terapeita vārdi, kurus tas parasti teica pēdējā iesvētīšanas aktā un kurus Lūka bija radis dzirdēt. Kristū, kā dižākajā no iesvētītajiem, bija apvienoti maģiskās dziedināšanas un gudrības spēki, tādēļ evaņģēlists viņa mutē varēja ielikt vārdus, kurus tas pazina no sava iesvētīšanas tempļa.

Jānis, kā paša Kristus iesvētītais, ieskatījās viņa būtņē dziļāk un saprata viņa misiju labāk nekā jebkurš cits.

Lai saprastu Jēzus misiju, mums vispirms jānoskaidro, kāds ir mūsu Zemes mērķis. Kāda tad īsti ir Zemes misija? Kā mēs zinām, mūsu Zeme ir citu planetāro būtņu reinkarnācija. Vienā no iepriekšējām inkarnācijām tā bija **Mēness**, vēl pirms tā – **Saule**, bet pirms Saules perioda tā bija **Saturns**. [Skat. R. Šteineru „Slepenzinātne”] Ja mēs atskatīsimies uz pēdējo no iepriekšējiem, proti, uz Mēness periodu, mēs tajā nevarēsim atrast nevienu pazīmi kam tādām, ko varētu saukt par **mīlestību** – nedz zemākajās attīstības pakāpēs, nedz augstākajās. Uz Mēness nepastāvēja būtņu savstarpēja pievilkšanās; tolaik dzīvojošās būtnes pakļāvās neapzinātam, instinktīvam likumam, kas lika tām darboties kopā. Taču, ja svaru kauss [dabas spēku ietekmē] sveras uz leju, mēs nesakām, ka tā ir mīlestība; tāpat par mīlestību nevar saukt arī to likumu, kas toreiz dzina būtnes citu pie citas. Toties Mēness attīstības procesā lēnām tika iesēta gudrība. Tādēļ uz Zemes mēs visur atrodam gudrību. Tādā pašā veidā Zemes attīstības gaitā ir jāiesē mīlestība. Tad nākamās Zemes inkarnācijas laikā visām būtņēm pretī staros mīlestība, līdzīgi kā tagad mēs visur sastopam gudrību. Šai mīlestībai, kas Lemūrijas laikā darbojās tikai vizzemākajā tās stadijā, proti, kā fiziskā mīlestība, līdz ar Zemes evolūciju arvien vairāk jāpilnveidojas un jātiek apgrotai, lai nākamās Zemes inkarnācijas, t.i., **Jupitera** laikā viss uz tās būtu caurausts ar mīlestību; tā caurstaros visu, kā tagad visu caurauž gudrība.

600 gadus pirms Kristus cilvēce caur Budu pirmo reizi saņēma mācību par līdzcietību un mīlestību, taču, ja mūsdienās daži cilvēki ir pietiekami nobrieduši, lai varētu īstenot šo mācību, tas ir iespējams, pateicoties garīgajam spēkam, ko cilvēcei sniedza Kristus. Ļaujiet mums apstiprināt to ar vienu piemēru. Iedomāsimies, piemēram, Siksta Madonnu. Mēs varam atsaukt šo gleznu atmiņā, mēs varam to arī daļēji saprast, bet vai mēs varam to arī uzgleznot? Pastāv liela atšķirība starp kādas lietas sapratni un tās īstenošanu – tāpat kā uzgleznot gleznu ir augstākas pakāpes darbs, nekā tikai saprast to, tā arī mīlestības spēks ir pārāks par mīlestības un līdzcietības mācību.

Šo spēku mīlēt un līdzī ciest cilvēcē ienesa Kristus, bet tas nevarētu notikt bez Golgātas mistērijas. Sniegt cilvēkiem pirmo mīlestības impulsu bija Kristus lielā misija, un māceklis, kuru viņš pats iesvētīja, protams, varēja to izprast un pieņemt vislabāk, viņam Kristus varēja uzticēt savu dziļāko noslēpumu. Līdz tam cilvēkus dziļi vienot spēja tikai asins saites, kā starp māti un dēlu. Vārdi, kurus Kristus pie krusta teica savai mātei („Māt, skaties, tavs dēls”) un māceklim („Skaties, tava māte”), nodibināja pavisam jaunu cilvēku attieksmi vienam pret otru. Tā bija vispārēja, brālīga mīlestība, kopējas brālības saite; līdz ar to tika ielikts pamats nākamajai Zemes attīstībai. Tās ir garīgas attiecības starp māti garā un dēlu garā, un vārdos, kas izskanēja pie krusta, slēpjas visa mīlestības nākotne. Šie vārdi bija jāpieraksta Jānim, lai cilvēki varētu saprast lielo impulsu, ko viņiem devis Kristus.

Savā laikā Jēzus nevarēja pateikt mācekļiem visu. „Man jums vēl daudz jāsaka, bet tagad jūs to nevarat panest.” Taču garam vajadzēja atklāt, kas slēpjas zemē ieraktajā sēklā, kurai uzdīgstot no nāves nakts, tiks saprasts, kas ir apslēpts cilvēka dvēselē.

Ap 3101. gadu p. Kr., kā mēs jau zinām, senā gaišredzība atsevišķiem cilvēkiem bija sākusi izdzist un garīgā pasaule tiem bija arvien grūtāk sasniedzama. Līdz ar gaišredzības izzušanu tika attīstīta Es-apziņa. Jēzus laikā tā bija sasniegusi pilnu spēku, taču, lai tā varētu noturēties, bija nepieciešama Kristus vēsts, ka debesu valstība ir nonākusi uz Zemes.

Cilvēces tumšais laikmets, *kali-yuga*, kas sākās 3101. gadā pirms Kristus, līdz ar 1899. gadu ir beidzies, tāpēc mums priekšā ir cita attīstība un ar to saistītie uzdevumi. Cilvēkiem jāattīsta jauni dvēseles spēki. 1932./33. gadā tiks sasniegts punkts, kad noteikti gaišredzības spēki lielai cilvēku daļai viņu dvēseles dzīlēs uzausīs paši no sevis. Lai šajā laikā cilvēkus nepārņemtu liels samulsums un apjukums, ir jānāk personībām, kuras varētu pateikt, kas jādara ar šiem jaunajiem spēkiem, jo tikai garīgi sagatavotie zina un atzīst, ka pastāv garīgā pasaule.

Okulta vingrinājuma ceļā cilvēks jau tagad var iegūt garīgās acis un astrālajā Zemes sfērā ieraudzīt Kristus garīgo būtņi, jo patiesi ir vārdi: „Es esmu jums tuvu visās dienās, līdz pat pasaules beigām.”

Tātad, kādā noteiktā brīdī daudzi cilvēki vienkārši spēs ielūkoties garīgajā pasaulē: ja viņi nesaņems paskaidrojumu no garīgi sagatavotiem cilvēkiem, tad no bailēm un nedrošības tie it viegli sajuks prātā, jo nezinās un nesaprātīs redzēto. Tāpat, kā Kristus reiz dzīvoja uz Zemes fiziskā miesā un noteikts cilvēku skaits viņu redzēja ar fiziskām acīm, nākamajā laika posmā viņš cilvēkiem būs redzams astrālajā reģionā. Šis laikmets ilgs apmēram 500 gadus – no 1899. līdz 2500. [2400.] gadam. Šajā laikā cilvēki sāks pacelties pie garīgās pasaules, kurā viņš atrodas; visu acis atvērsies, un visa cilvēce uzzinās un saprātīs, kas ir Kristus.

Taču mums jau tagad jāsaprot cilvēkus šim lielajam mirklim, līdzīgi kā Jānis Kristītājs sagatavoja cilvēkus Kristus sagaidīšanai uz Zemes. Mūsdienās garazinātne palīdz cilvēkiem apzināti sagaidīt to laiku, kas tuvojas – laiku, kurā cilvēki iegūs spēku īstenot

Kristus valstību uz Zemes. Ja mēs izpratīsim šo mūsu misiju, tad garazinātne arvien vairāk izplatīs mieru un toleranci pasaulē. Un, kad spēja redzēt Kristu kļūs vispārēja, parādīsies arī citas spējas. Tad pamazām parādīsies arī lielie Kristus palīgi, piemēram, lielais Buda, kurš pirmais izplatīja mācību par līdzietību un mīlestību. Pēc viņa nāks lielās ložas vēstneši, divpadsmit Zemes evolūcijas vadoņi, kuri Kristū redz trīspadsmto, viscēlāko, un pulcējas ap to. Ir skolotāji, kuri nākuši pirms šiem, lai sagatavotu cilvēkus, un pēc viņiem nāks citi, lai saprotami izskaidrotu lielo Kristus misiju.

Cilvēki, kuri vienā no inkarnācijām godāja Budu, nākamajā inkarnācijā sapratīs, ka Buda ir norādījis uz Kristu. Tas, ko Buda teica 600 gadus pirms Kristus, atšķiras no tā, kas viņam sakāms mūsdienās. Katrai no šīm mācībām ir sakāms **savs** vārds par lielo Kristus impulsu. Visām reliģijām ir savas saknes, bet visām reliģijām ir arī sava attīstība, un visas ir nesušas cilvēcei vienu un to pašu vēsti: gan Zaratustra, gan Vecā Derība, gan ēģiptiešu-haldeju senās mācības, gan garazinātne mūsdienās. Mums jāpieņem visi šie debesu vēstneši, lai lielā gudrības mācība varētu daudzveidīgi attīstīties. Lielie iesvētītie vienmēr bijuši vienisprātis, jo zināja, ka katram jāsniedz savs ieguldījums un ka visiem šiem ieguldījumiem jāsaplūst kopā.

Bet to, kam bija jādarbojas harmoniski, saskaņoti, cilvēki ir noveduši pie disharmonijas. Dievu dēli atnesa cilvēkiem to, kas katram no tiem bija nesams, taču daži no tiem saistījās ar cilvēcisko egoismu, lai izjauktu harmoniju, un tā disharmonija kļuva arvien lielāka. Tas notika, kad dievu dēliem, tā sakot, iepatikās cilvēku meitas, citiem vārdiem, kad dievišķā gudrība nolaidās uz Zemes un savienojās ar cilvēcisko egoismu. Tagad ir pienācis laiks, kurā mums jāsāk tuvoties patiesībai un attīstīties caur mīlestību. Ne tikai dvēselēm, bet arī pasaules uzskatiem jāmiļ vienam otru. Kristus ir atnesis vispārējā brālīguma impulsu, kuram jāapvieno visi cilvēki un visas reliģijas. Kad cilvēciskā gudrība tiks upurēta dievišķās gudrības vārdā, tad mēs atkal atradīsim dievu meitas, t.i., garīgo gudrību. Tad cilvēku dēli pacelsies pie dievu meitām, un sāksies otra Zemes evolūcijas puse. Kristus impulsam piemīt liels harmonizējošs spēks, kuram jāļauj iedarboties uz mūsu dvēseles dzīvi. Mums jāļauj šim impulsam iedarboties ne tikai uz savu prātu, bet arī uz jūtām, un tad mēs jutīsim, kāds bezgalīgs siltums plūst mums pretī, mēs sajūtīsim, ka pat nedzīviem burtiem piemīt spēks ienest mūsos impulsu, kas no Golgātas pārplūdināja visu pasauli, lai vestu cilvēkus arvien augstāk un augstāk.

Ar garazinātnes palīdzību cilvēkiem arvien labāk jāizprot evaņģēliji – jo dziļāk mēs tos izpratīsim, jo vairāk siltuma plūdis no tiem mums pretī. Būtiskas nav teorijas, bet jūtas. Būs velti sprediķot mīlestību, ja cilvēki nesaņems gudrību no garazinātnes, jo bez gudrības neviens nevar sasniegt mīlestību. Kā laiku sākumā dievu dēli nolaidās lejā un savienojās ar Zemes meitām, tā, laikiem piepildoties, cilvēku dēliem atkal jāatrod dievu meitas un jāpaceļas pie tām.

Avots: „Der Europäer”, № 5/2011.